

Děvčata a chlapci,

pokračujeme v učivu o asijském kontinentu. Posílám Vám látku o střední Asii, která je naplánována na dvě vyučovací hodiny, takže Vám v pondělí 15. 3. 21 nic nového nezašlu. Zítra se uvidíme na on-line výuce.

Hezký den Vám přeje Pavel Antoš

Stručný popis učiva a zápis do sešitů – co je označeno **žlutě**.

Střední Asie

Kazachstán, Turkmenistán, Uzbekistán, Tádžikistán, Kyrgyzstán (země bývalého Sovětského svazu)
uč. str. 79-84

Ve střední Asii přecházejí **stepi v polopouště a pouště**. Podnebí je značně odlišné od pouští v severní Africe nebo na Arabském poloostrově. **Léta jsou horká (průměr + 30°C)**, přes poledne k 50°C. **Zimy studené a mrazivé (průměrně – 20°C)**, často až -50°C. **Sněhu je málo**. Obrovské rozdíly mezi denní a noční teplotou. Silné suché větry, prašné písečné bouře. **Kontinentální podnebí**.

Lidé kočují – chov ovcí, koz, koní, velbloudů. Rostlinná výroba u povodí řek – Syrdaja a Amurdarja – umělé zavlažování – bavlník – vysychání Aralského jezera.

Hustota zalidnění velmi nízká – 10 lidí na km. Rozsáhlé plochy jsou liduprázdné.

Obyvatelstvo: hlavním pojítkem je islám. Jazykově jsou Turkemni, Kazaši, Uzbeki a Kyrgyzové příbuzní Turkům. Tádžikové jsou potomci Peršanů.

Mnohamilionová ruská menšina v důsledku kolonizace 18. a 19. stol. a existencí Sovětského svazu 1922 – 1991 – všichni proto píší azbukou.

Všech 5 států je členů SNS

Státy střední Asie

Kazachstán: Astana po Rusku největší republikou SNS.

Rozvinutá země – na celém území převládá vnitrozemské podnebí – četné pouště a polopouště, chudé pastviny. Rozorané celiny slouží k pěstování pšenice – vlivem sucha výnosy často kolísají.

Na zavlažovaných plochách jižního Kazachstánu se pěstuje bavlník a slunečnice. V živočišné výrobě – chov ovcí – vlna.

Značné nerostné bohatství – rudy mědi a železa, olova, zinku, chromu, niklu, kobaltu a manganu. – výroba barevných kovů a slitin je hlavní průmyslové odvětví země.

Národnostní složení: 37 % Rusů, Kazachů necelých 50 %, zbytek potomci přistěhovalců ze všech koutů bývalého SSSR. Metropole z Alma-Aty přestěhována do Astany ve středu země.

Bajkonur – kosmodrom, který má pronajatý Rusko.

Aralské jezero a jeho problémy – řeky Syrdajra a Amudarja – pěstování bavlníku – nejdůležitější plodina střední Asie.

Turkmenistán – Ašchabád

Uzbekistán – Taškent

Kyrgyzstán – Biškek

Tádžikistán – Dušanbe